

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V opravi prejemov mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostolpna poltivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oglasila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna poltivrsta po 2) viz.
Poslano:
 enostolpna poltivrsta po 40 viz.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pomagajmo izslediti vohune!

»Domoljub« piše:

Najprej izpregovorimo resno o vohunih. Z Lahom imamo vojsko ne samo ob naši meji, nego že prav v našem slovenskem ozemlju. Nanjo se je Lah pripravil pravzaprav že leta sem; odkar se je pa začela svetovna vojska, je pa gotovo vse storil, da si ogladi pot preko naših gora. Da je iskal zase ljudi, ki bi mu vohunili, o tem ne more biti nobenega dvoma. Če more izvedeti, kako se premikajo naše čete, koliko in katere so tu, ali tam, je to zani nepregledne važnosti. In da bi to izvedel, je poizkusil že pred vojsko vse, kar je mogel. Imel je vse polno svojih ljudi v najrazličnejših službah; laški državljani so delali kot zidarji, brusači, opekarji, imeli trgovine, delali po pisarnah, oblezli vse, videli in slišali vse, kar se je godilo v naši državi. Gotovo jih je bilo med njimi takih, kateri so bili v službi laške armade, ki so ji sporočali, kar so izvedeli, ki so pa obenem poskrbeli za vohunsko službo tudi še za potlej, ko se jim je bilo treba umakniti iz naše domovine. Poleg laških državljanov je bilo pa mnogo avstrijskih Lahov, ki so imeli svoje srce za Italijo, in ki so Avstrijo sovražili. Ti so bili v vohunstvu gotovo še spretnješi in strastnejši, ter tembolj nevarni, ker so naši državljani. Nekaj najhujših kričočev so pač vsi poznali, toda poleg njih jih je bilo gotovo veliko skritih, previdnih. Kričači so jo potegnili začetkom vojske čez mejo; zviti, tihi izdajalci so pa ostali. In nazadnje denar! Ljudi brez značaja, brez vesti, ki jim je za denar vse naprodati, dobiš povsod. Z denarjem se pa pri takih rečeh ne varčuje. Zato je ne samo mogoče, nego tudi verjetno, da so Lah ob svoji pripravi za vojsko najeli tudi takih barabskih ljudi in jih plačali za umazano vohunsko in izdajalsko delo. Kdo bo verjel, da so n. pr. na Krasu prosti otroci sami od sebe prišli na to, da so jeli odvijati vijake od šin na avtomobilski progi, ali da sta nesrečna ubita žandarja pri Radečah slučajno našla svojo smrt? Kdo more tajiti vohunstvo, če so Lah večkrat, ko so naši postavili v kak skrit kraj svoje kanone, že za kratek čas jeli streljati nanje? Ne slepimo se: Lah so razpredli vohunstvo, kar so ga le mogli in mnogo naše krvi je že izteklo za to, ker so brezvestni vohuni mogli izvrševati svoje črno izdajalsko delo.

Zato pazimo vsi brez izjeme na sumljive ljudi in pomagajmo, da se ta grda, nevarna zalega zatre. Posebno izkušajo vohuni izslediti, kako in v kakšnem številu se prenika vojaštvo, pa tudi, kje so pripravljene zakopane in utrdbe; seveda se zanimljejo tudi za najraznovrstnejše druge reči, ki so z vojsko v zvezi. Razumni ljudje, ki imajo odprte oči, brž opazijo, kje ni kaj prav. Kdor v tem oziru kaj najde in poskrbi, da se grdo vohunsko delo onemogoči, odvrne morda najstrašnejše nesreče od naših dragih na bojišču.

Zakopani zakladi.

Sempatje beremo, da sta pri podiranju starega poslopja ali pri prekopavanju zemljišča delavčeva lopata ali kmetov plug razgrnila staro posodo, ki so se iz nje usuli zlati in srebrni novci starega kova.

Pred mnogimi leti so preplašeni ljudje zazidali ali zakopali zaklad, da ga v vojnih časih skrijejo plenečim četam sovražnih vojščakov. — Sami so morebiti pod mečem ali vsled bolezni poginili, posoda z zakladom pa je ostala cela ter je izsula svojo vsebino tujim najditeljem v naročje, ker o prejšnjih pravih lastnikih ni ne sluha ne duha več.

Časi so se spremenili, ne pa tudi ljudje. — Dobili smo velik razsežen in preskušen sestav denarstva, in kredita, ki je varnejši, kakor luknja v zidovju ali jama v zemlji, in ki vrhutega tudi donša večji dobiček.

Kdor hoče spraviti svoj denar na varno, ima na razpolago raiffeisenovske hranilnice, poštne hranilnice in bančna hranilnica. Tu ni denar samo na varnem, temveč donša tudi pridno obresti, se množi ter se pretvarja v rokah teh zavodov s dajanjem kredita in posojil v novo gospodarske vrednosti. — Na ta način oploja gospodarstvo, dočim je drugače brez vsake koristi. Poštne hranilnice ali banki zapuani denar ostane lastniku na razpolago. S šekom ali plačilnim nalogom ga lahko vodi ali nakaže, kamor hoče. Banka ali hranilnica mu je za njegovo vlogo odgovorna in jamči za njo, on sam pa ostane vedno njen gospodar.

In vendar se dobe še ljudje, ki svoj denar v lonce zakopavajo, kakor so delali njih pradedi v tridesetletni vojni. Ne vidi jo da poteka tudi v vojni gospodarsko življenje naprej. Svetovna vojna je uničila mnogo eksistenc, ravnotoliko pa jih je tudi vzgradila, marsikateri obrt je ustavila, mnogo obrtov pa poživila in pospešila. Mnogo velikega in malega premoženja je na novo nastalo, še več premoženja, kar ga je bilo že pred vojno, je ostalo nedotaknjena. Kam je šel ta denar? V hranilnice in banke, ki vse izkazujejo naraščajoče vloge. Porabil se je za podpisovanje vojnega posojila, nakupili so se z njim drugi vrednostni papirji, marsikateri si je izboljšal s melioracijami svojo zemljiško posest, ali pa je plačal svoje dolge. Del denarja pa, kar ga je bilo pridobljenega vsled vojne ali povodom vojne odtegnjenega svojem doseganju namenu in vnovčenega, ni šlo po tej poti, temveč je ostalo pri svojih posestnikih. Ti so zlato zaprli, bankovce poskrili, da celo srebro in nikel so nagrabili ter ga zaprli. Zlato se sedaj sveti v nogavicah, bankovci leže med skladovnicami perila, srebro leži na dnu skrinj — brez obresti in brez porabe. Niti oklic države, ki je izdala v obrambo svojih mej vojno posojilo, niti obljubljene obresti hranilnic in bank, so mogle oprostiti te zakopane in skrite zaklade iz njih zapora. Ti ljudje najbrže mislijo, da na ta način najvarneje spravijo svoj denar ter ga varjejo nevarnosti, zmanjšanja in izgube.

Ravno nasprotno pa je pravo. Izkušnje prejšnjih časov dokazujejo, kolikokrat so bili taki nabrani zakladi ugrabljeni, ali da jih je uničil ogenj ali miši, ali da so ostali pozabljeni v svojih skrinjicah.

Ko so prišli zopet na dan, so bili novci že davno preklicani, dolžnost zamenjati bankovce je prenehala, in skrbno varovani zaklad se je spremenil v kopicico manj vredne kovine in makulature.

Lahko bi še umeli, ako grabijo gotovino ljudje, ki menijo, da morajo biti pripravljene na hiter beg! Toda ozemlje monarhije je danes izvzemši majhnega obmejnega pasu očiščeno sovražnika, čvrste, vojne in zmagajene čete se nastavljajo sovražniku, naše čete stoje globoko v notranjosti ruske države.

Proč torej s tem bedastim strahom in s pomisleki! Zadrževanje denarja in plačilnih sredstev posamezniku prav nič ne koristi, ovira pa promet; posestniku vzame obresti, povzroča pomanjkanje drobiža in s tem težave v vsakdanjem življenju.

Skrivanje denarja pa je vrhu tega skrajno nepatriotično in neznačajno. Dobrobit posameznika je danes neločljivo zvezano z dobrobitjo države. Samo če zmagata država, se bo skupnosti in posamezniku dobro godilo. Udanost državi je edino sredstvo, da se zagotovi bodoča sreča. Torej na dan s skritim denarjem in denarnim papirjem!

Vsak kdor ima veljavnih zlatih novcev, naj jih prinese k avstro-ogrski banki ali k državnim zamenjalnim uradom! — Ne kot žrtev, kajti zanje dobi bankovce v nominalni vrednosti, temveč, da izpolni patriotično dolžnost. — Kdor si hoče ohraniti spomin na težke čase svetovne vojne, temu se lahko da potrdilo, da je prostovoljno izročil svoje zlatnike.

Srebrni in niklasti denar v promet!

Kdor je nabral srebrnega ali niklastega denarja in ga shranjuje, naj ga spravi

zopet v promet; ponese naj ga k najbližjemu poštному uradu ali naj plača z njim, ako ima plačila. S tem ne doprinese nobene žrtve, kajti kovan denar mu niti za trohico ne koristi več, kakor bankovec. Ravna kakor pošten človek, ki mu vleva vest, da naj vse opusti, kar bi utegnilo v teh težkih časih na kakoršen način si bodi ovirati javno življenje. Pomanjkanje drobiža pa je gotovo velika ovira.

Ne skrivajte bankovcev!

Kdor ima večje zneske v papirnem denarju, ki zanj trenutno ali v bližnjem času nima porabe, naj kupi vojno posojilo, ali naj plača dolge, ali naj naloži svoj denar v poštne hranilnice, v raiffeisenovki, hranilnici, banki.

Njegov denar ne bo samo njemu samemu donšal obresti, temveč koristil narodnemu gospodarstvu, skupnosti.

Izbeži pa se tudi skrbi, kako naj varno shrani svojo lastnino. Poštne hranilnice, hranilnice in drugi kreditni zavodi sprejemajo brezplačno vojno posojilo v shrambo. Pri vložnih knjižicah se lahko zavarujemo napram tatvini, ako si izberemo posebno geslo, ki je samo lastniku in denarnemu zavodu znano. Tat, ki ne pozna gesla, ne dobi izplačanega denarja, denar ostane ohranjen pravemu lastniku.

Vse te ugodnosti zamudimo, ako nabiramo gotovino in se od nje nočemo ločiti.

Na tisoče jih odkoraka vsak teden, zapuste ženo in otroke, poklic, rodbino in posestvo, da prelijejo svojo kri za domovino! In naj-li se spričo tega še dobe ljudje, ki se ne morejo ločiti od svojih zlatnikov, srebrnikov in papirnih denarjev, če tudi jim ločitev ne prinaša izgube, temveč dobiček na obrestih in večjo varnost?

Prebivalstvo, ki je pri tolikih prilikah dokazalo svojo zdravo pamet, patriotično mišljenje in smisel za skupnost, za edini pravi odgovor na to vprašanje ne bo v zadregi!

Odlikovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil poročnik 31. pp. Franc Janc. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 32. pp. Rihard Jernejčič. Ponovno najvišje priznanje je dobil višji zdravnik 7. lov. bat. dr. Miroslav Gajšek. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 5. ul. p. Henrik Pečnik; poročnik 5. drag. p. Ivan Plank; stotnik 6. trd. top. p. Edmund Belič; nadporočnik 14. tren. div. Rihard Grum, pri 4. armadnem etap. poveljstvu. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil asist. zdravnik 87. pp. dr. Karel Doppler, pri rez. bolnici Sanok-Opočno in stotnik-računovodja 7. lov. bat. Julij Bach. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil poročnik 4. bos. herc. p. Poženel Franc. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: kadet Trčka Franc in lovec Jalovec Franc, oba pri 7. lov. bat.; kadet pl. Clanner Štefan, tit. ognjičar Kravanja Anton in deseterik Wechtisch Anton, vsi trije pri 7. polj. top. p. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: Kadet 97. pp. Fikerle Vencel; dragonca Seretič Albin in Stefanič Ivan, oba pri 5. drag. p. Vitežki križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik Ivan Trampuš, poveljnik nekega pešpolka. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 7. pp. Božidar Šbarcea; nadporočnik 7. pp. Vinko Potočnik in Engelbert Lind; nadporočnik 87. pp. Viljem Wodicka. Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 7. pp. Franc Pfeiler; poročnik 7. pp. Josip Langer; stotnik 87. Erik vitez Räck, pri etap. višjem poveljstvu; poročnik 7. pp. Avgust Mašek. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 47. pp. Maks Kosovel, stotnik 13. gor. top. p. Leon Suppantšitsch, poročnik bos. herc. p. št. III/4 dr. Alojzij Juvan; nadporočnik 11. tren. div. Josip Moč. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil

nadporočnik-rač. vodja 10. jezd. top. d. Emil Lapanje. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil deseterik 36. top. p. Birk Martin.

Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 27. dom. p. dr. jur. E. Stare, pri tremskem poveljstvu skupine Henriquez. Najvišje pohvalno priznanje se je izreklo nadporočniku dr. jur. Ignaciju Rutar, ki je rešil tri osebe, da niso utonile. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: narednik Franc Schwarz in četovodja tit. narednik Gril Franc, oba pri 27. dom. p.; kadet Krassnig Franc, narednik pl. Knapič Peter, Müller Ivan, Koren Franc, Gerstner Fr., Maier Franc, Steiner Anton in četovodja Walland Vid, vsi pri 156. črnovoj. b.; praporščak 30. črnovoj. bat. Bravničar Alojzij; praporščak 26. dom. p. Guštin Julij. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: enol. prost. deseterik 4. dom. p. Skorčič Engelbert (padel); kadeta Kunst Ivan in Szczepanski Franc, narednik Schwarz Franc, četovodja Perko Ivan, Zupančič Jernej, Zavbi Jakob, Zager Anton in Kogoj Karol, poddeseterik Kocutar Franc in Kerhin Al., infanteristi Bergant Franc, Peklar Al., Namit Anton, Paulič Anton (padel), Kunčič Franc, Šporn Franc in Černe Simon, vsi pri 27. dom. p.; deseterik Kucpec Karol in predmojster Pišek Josip, oba pri dom. polj. havb. div. št. 22.; narednik Müller Peter, četovodja Fürpass Franc in Kišovar Leopold, račun. podčastnik Ruček vitez Rovna Vencel in poddeseterik Aldrijan Jakob, vseh pet pri 26. dom. p.; deseterik Brunšek Anton in infanterista Ebner Josip in Lampreht Ciril, vsi trije pri 4. dom. p.; infanterist Medved Tomaž, pri zaporu Rajbl; praporščak Ferlič Anton, narednika Krek Stanislav in Ahačič A., deseterik Trošt Dominik, vsi pri 30. črnovoj. bat.; kadet aspirant Stolfja Otilij in deseterik Matelič Vinko, oba pri 152. črnovoj. bat.; narednik Črne Konrad, rač. podčastnik Potnik Bogomir, deseterik Martinec Adolf, Ivan in Tertinek Jakob, infanterista Cvilak Martin, Sebernik Emerik in Vogrinec Mihael, vsi pri 156. črnovoj. bat.; praporščak Probst Franc, četovodja Zager Franc in Rohm Josip in infanterist Kampus Josip, vsi štirje pri 26. dom. p.; deseterik Jesenko Anton in infanterist Obič Ivan, oba pri 4. dom. p.; nadognjičar 5. trd. top. p. Fabijan Franc. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Novak Fr., deseterik Knafelc Mihael, poddeseterik Knuples Franc, infanteristi Kert Lucijan, Krejminger Josip, Segulin Franc in Tomšič Franc, vsi pri 5. d. p.; orož. nad. stražmojster 27. dom. p. Smrekar Anton; narednik Višočnik Matija, četovodja tit. narednik Stanič Alojzij, četovodja Žnidaršič Ivan, deseterika Mihelič Andrej in Berlič Ivan, poddeseterika Žürl Martin in Judež Ivan, infanteristi Konstantin Franc, Badin Iv., Pilar Anton in Platzar Franc, vsi pri 27. dom. p.; rez. praporščak Potočnik Ivan in častniški sluga Tršek Ivan, oba pri 3. dom. p.; deseterik Čuk Franc in infanterist Friedl Jakob, oba pri 26. d. p.; poddeseterik Burnik Ivan, infanterist Zeleznik Franc, Bizaj Ciril, Mali Anton, Mulej Ivan, Sartori Maks in Panek Leopold, vseh 7 pri 27. dom. p.

Svetovišarska cerkev v razvalinah.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Kmalu bo preteklo mesec dni, odkar je pogorela 16. septembra cerkev na Sv. Višarjah. Šele zadnje dni se je poizvedelo natančneje, kako izgleda naše narodno svetišče sedaj, ko si je ohladil Italijan svojo jezo nad njim. Ker se ne more maščevati drugače, maščeval se je na ta način. Pa naj povemo takoj, da je svetovišarska cerkev v razvalinah.

Poročali smo že, da so oni dan 16. septembra Lah ves dan streljali na Višarsko goro in da nič čudnega ni, ako so slednjič vendar zadeli tja, kamor so imeli namerjane svoje topove. Najhujša granata je priletela v desno kapelo ob listni strani cer-

kve, kjer se kapela drži zakristije. Ta stran je do cela podrt. Stojijo le gole stene. Tudi ladja je popolno porušena; vdrl se je njen strop ter je goreče tramovje padalo v cerkev. O strehi ni sledu več; prav tako je nima zvonik, ker se je njegovo plehnasto pokrivalo prevrnilo na obok velikega oltarja. Veliki oltar je kolikor toliko ohranjen; leca in njej nasproti stoječi stranski oltar sta zelo poškodovana. Ob glavnem cerkvenem vходу ni videti drugega kakor očrnele stene; kor z orglami je uničen.

Druga močna granata je treščila v vnanji zid pred cerkvijo ter ga podrli. Kamenje je zasulo stopnice, ki peljejo od cerkve navzdol proti duhovski hiši.

Tako izgleda svetišče na Sv. Višarjah. Kamor imata sedaj sneg in dež prost dohod, tja so romale v toliko stoletjih brezštevne množice Slovencev. Ampak prav vsled tega je postala porušena cerkev še bolj znamenita. Glas o njeni osodi gre od ust do ust ter po vseh časnikihi daljnje Evrope. In kadar se bo govorilo o sedanji vojski, omenjale se bodo tudi Sv. Višarje.

Višine okoli Belgrada zasedene, Smederevo osvojeno.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Južno od Save in od Donave in ob spodnji Drini se napada na celi bojni črti.

C. in kr. čete, ki so prodirale iz Belgrada, so zaplenile, ko so z naskokom zavzele goro Lipar, ki se dviga vzhodno od mesta in utrdb Lavdon, tri topove in en žaromet. V posesti zaveznikov se nahajajo vsi vrhovi, ki gospodarijo v okolišču Belgrada nad prehodi čez reki na daljavo strela iz topov.

Nemci so zavzeli Smederevo in so potisnili sovražnika proti Požarevcu.

Ob meji med Hercegovino in Črno-gorskiimi oddelki.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 12. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Na celi bojni črti naše prodiranje dobro napreduje. Naše čete so vzele včeraj mesto in trdnjavo Smederevo.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Ofenziva v Srbiji je sedaj, ko so čete po predoru prve obrambne črte naletele na močne sovražne sile, dovedla do bojev, ki niso v medsebojni zvezi. Razločujemo lahko boj v dolini Morave med Smederevom in Požarevcem, dalje boj na gorovju južno od Belgrada, boj pri Obrenovcu in boj v Mačvi. Zmagovit izid enega boja mora močno uplivati na sosednja bojišča.

Bitka v dolini Morava je že toliko uspela, da so bili Srbi vrženi proti Požarevcu in da je osvojeno Smederevo.

Smederevo tvori za nadvlado doline Morava strateško važno točko, ki je utrjeno območje. Mesto leži 45 km južno-vzhodno od Belgrada ob vznožju gore Avala, ki nadvladuje nad mestom in trdnjavo Belgrad. V Smederevu so prestolovali od l. 1430. do 1459. srbski vladarji. Velik dobro ohranjen trikotni grad s 24 stolpi je bil zgradil l. 1430. Jurij Branković. Tudi so mesto osvojili l. 1430., 1459. in 1690., izrgal ga jim je bil l. 1717. princ Evgen; a so je zopet vzeli Turki l. 1738. Trdnjava je postala srbska l. 1867. Pred vojsko je štel mesto 7000 prebivalcev. Prebivalci se pečajo z vinogradništvom in s trgovino, osobito z izvozom prešičev.

Tudi v bitki pri Belgradu naš napad napreduje. V dolini Morave dosežena znatna pridobitev na prostoru mora položaj južno od Belgrada v kratkem razjasniti. V zadnjih dneh sporočeni plen na topovih nam dokazuje, s kako trdovratnostjo in ljutostjo se bori sovražnik.

× × ×

SRBSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 10. oktobra. »Tag« prinaša iz Niša sledeče srbsko poročilo z dne 8. oktobra:

Dne 3. oktobra je naša artiljerija na savski fronti prisilila neko sovražno baterijo na višinah Bežanije k molku in zadelo neko artiljerijsko kolono ter neko skupino trena v smeri proti Fenelu in Jakovu. Na donavski fronti so izstrelili poljski topovi in havbice 60 granat na naše poštolke pri Rami brez vsakega uspeha. Dvajset sovražnih aeroplanov je letelo nad ozemljem spodnje Morave in Save in so vrgli 30 bomb na Carevac in tri na Gorico, ne da bi pri tem zadeli ljudi. Neki sovražni aeroplan dohajajoč iz smeri Zajčar—Knjaževac, je letel čez Niš, nato spremenil smer in končno izginil v smeri proti Bolgariji. Na fronti Save je bombar-

In pozni rodovi bodo pripovedovali svojim otrokom, kdo da je bil tisti, ki je podrl in požgal Marijino cerkev na gori. In v vseh kronikah bodo čitali naši potomci, kako je Italijan povračeval Avstriji njene dobrote.

V zadoščenje in v tolažbo nam je najbolj to, da kleti sovrag ne more nikamor naprej. Tako imenitno se vojskuje, da je še danes ondi, kjer je bil v začetku vojske. Primerjal bi ga pobalina, ki meče kamene od daleč ter pobija šipe po hišah, pa se skriva za ogrom, da bi ga sosed ne prijel za ušesa. Strelivo, ki ga je porabil Lah pri celodnevem obstreljevanju Sv. Višarij, gre na tisoče in tisoče vrednosti. Morebiti ga je stalo več, nego bo stala novozgrajena cerkev. Pride čas, ko se bo spominjal teh vsot ter jih težko pogrešal. Pride pa tudi čas, ko poženemo Italijana tja, kamor spada, a naša svetišča bodo stala tam, kjer so stala do sedaj. Še bomo hodili na strmo goro, kjer je imela svoj dom in kjer bo imela tudi v bodoče svoj dom Mati božja na Sv. Višarjah.

diralo naše topništvo sovražni tabor severo-zahodno pri Jakovu. Na donavski fronti je streljal v noči dne 5. oktobra neki sovražni topniški čoln in neka sovražna strojna puška na otoku Katara na trdnjavo Belgrad, ali brez vsakega rezultata. Mi smo preprečili neki poskus sovražnika, nasproti Banovem brdu prebroditi v čolnih reko.

ANGLEŠKO POROČILO O PADCU BELGRADA.

Rotterdam, 12. okt. »Daily Telegraph« poroča iz Niša: Ofenziva Nemcev in Avstrijcev se je nadaljevala z izredno silovitostjo. Nemci so operirali ob Donavi in Avstriji ob Savi ter Drini. Čete osrednjih velesil so napadle z obeh bregov teh rek Belgrad in naperili močno obstreljevanje na mesto. Vse ceste in pota, po katerih bi mogla priti srbska ojačenja, so bila pod najhujšim ognjem. V četrtek zjutraj so vdrl sovražniki v mesto in razvili so se ljuti počestni boji. Vsled artiljerijskega ognja, ki je zapiral ceste, prebivalci niso mogli ničesar več videti.

NAJSIJAJNEJŠI PREHOD ČEZ REKO V SVETOVNI ZGODOVINI.

Curich, 12. oktobra. »Tagesanzeiger« poroča: Z vpadom avstrijskih in nemških čet v Srbijo se pričinja nova doba svetovne vojske, in sicer tam, kjer je bila povzročena. Prekoračenje Save in Donave po avstrijskih in nemških četah je ena najsi-jajnejših vojaških akcij, ki postavlja v sen-co vse dosedanje prehode čez reke v svetovni zgodovini.

SRBI NAMERAVAJO VZTRAJATI, DOKLER NE POGINEJO.

Bukarešt. Na srbski strani polagajo očitno važnost na ponovljeno izjavo srbskega vojnega vodstva, da hoče vse za obrambo dežele storiti. Srbska armada je dobro pripravljena in izpočita. Vse govori-ce o možnosti kaknega posebnega miru se smatrajo za nevzdržljive. Srbski krogi prejkoslej zaupajo odporni sili svoje armade.

PRODIRANJE V SRBIJO.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča iz vojnega časnikarskega stana 12. t. mes.: Ko je bila prekoračila armada Gallwitz Donavo pri in nad Ramom, je prodirala ob rekah Mlava, Morava in Jesava proti Požarevcu in trdnjavi Smederevo. Veliki donavski otok Temes-Sziget je v naši posesti. Srbi se pred Požarevcem ljuto branijo. Donavski monitori stražijo na črti med izlivom Drine do Železnih vrat. V Savi in v Donavi še vedno love mine.

KAKO SO ŠLI SEDANJI POVELJNIKI V SRBIJO.

Dunaj, 12. oktobra. »Zeit« poroča sledeče: General-feldmaršal pl. Mackensen je zapustil glavni stan po dogovoru s cesarjem Viljemom in nadvojvodo Friderikom, a nato se je javil v Schönbrunn, kjer je bil milostno sprejet in odlikovan z redom sv. Stefana. Nato je potoval skozi Budimpešto, kjer je pozdravil oddelek Mackensenovih huzarjev. Ravno takrat je prišel tudi general pl. Gallwitz, dočim je general pl. Kövesz prišel v glavni stan na Savi dne 25. septembra. Med tem so se pričele praske in naše čete so udrele čez Drino v Mačvo. Zrakoplovi obeh strank so bombardirali mesta in vasi: Francozi Petrovaradin in Novi Sad. Tri dni in štiri noči so delali neprenehoma in na vso moč naši pionirji. S pomočjo monitorjev je prekoračil general Gallwitz pri Fehertemplu velik otok in tako prišel na desni breg, na kar so Nemci udri v dolino Mlave. Boji so bili krvavi. Reke so narasle, a čete so jih prekoračile s pomočjo majhnih vojnih ladij

ČRNOGORCI SE BOJE NAPADA NA LOVČEN.

Kodanj, 10. oktobra. »Central News« poroča iz Rima, da se Črnogorci boje avstrijskega napada na Lovčen, ki obvladuje kotorski zaliv. Nastavili so 12 colne topove in se pripravili na obupen odpor.

Balkan.

Bolgarija pripravljena.

Berlin, 12. oktobra. Iz Petrograda se poroča: Bolgarska vojska je že popolnoma razpostavljena. Generali, ki so imenovani za vojskovodje, so vsi sovražniki Rusov. Poveljnik prve vojske je general Bojadžijev, a druge general Todorov.

Bolgarsko-srbska napetost.

Pariz, 12. oktobra. »Le Temps« poroča iz Soluna: Sofijski armadni zbor je odrinil na pohod proti Pirotu. Princ Ciril je odšel v spremstvu svojega štaba na inšpekcijsko potovanje v Burgas in Varno. V Custendilu se nahaja močna bolgarska konjenica.

90.000 Macedoncev proti Srbiji.

Sofija, 12. oktobra. Dosedaj se je oglasilo za vojaško službo 90.000 Macedoncev, da gredo v boj proti Srbiji.

Ruske čete proti Bolgariji.

Budimpešta, 11. oktobra. Bukareški »Universul« javlja, da so del ruske pehote in artiljerije na besarabski meji pred tremi dnevi poslali proti Odesi, kjer je pripravljenih obilo parnikov za prevoz čet v Bolgarijo. Tudi iz notranjosti Rusije so došle čete v Odeso.

Bolgari zaplenili na Donavi ruske muni-cijske ladje.

Galac, 9. oktobra. Bolgari so zaplenili na Donavi ruske munijske ladje. Ruski parnik »Belgrad«, ki je vlekel pet z muni-cijo naloženih čolnov, ki so bili na potu v Srbijo, je bil pri Lom Palanki zaplenjen. Ti čolni so bili zaplenjeni od dveh oboro-ženih bolgarskih ladij »Boris« in »Zora«. Na obeh ladjah se je vila bolgarska vojna zastava.

Ruske ladje »Sv. Jurij«, »Romanija« in »Nikolas« z osmimi čolni so zbežali v luko Corabia, ravnotako je zbežal »Tur-genjev« in »Srbija« s šestimi čolni.

Varstvo Bolgarov v tujini.

je prevzela v državah entente Švedska, samo v Srbiji ne, ker bolgarski poslanik pred odhodom tega ni mogel urediti. Bol-garija je ustanovila bolgarsko poslaništvo pri holandski vladi v Haagu, kamor pride dosednji poslanik v Londonu Hadži Mi-šev.

Izjava nove grške vlade.

Pariz, 11. okt. (K. u.) »Agence Ha-vas« poroča iz Aten:

Včeraj je ministrski svet sestavil besedilo izjave, katero bo vlada podala zbornici. Danes jo bo Zaimis predložil v odobrenje.

Poslanci liberalne stranke se zbe-rejo jutri pri Venizelosu, da se posve-tujejo o postopanju v zbornici. Kakor se sliši iz Venizelosovih krogov, se bo skušal Venizelos, ki ima v zbornici ve-čino, izogniti novi krizi, vendar ne bo hotel prevzeti odgovornosti za Zaimi-sovo politiko. Liberalna stranka bo te-daj vlado podpirala in ji dala večino, da olajša postavodajalno delo. Če bi pa vlada zahtevala zaupnico, ji pa liberal-na stranka noče izraziti zaupanja. Zbor-nični krogi sodijo, da se krize ni bati, kajti vlada od liberalne stranke ne bo zahtevala, da prevzame odgovornost za politiko, ki ni njena.

Nova grška politika.

Atene, 10. oktobra. Ministrski pred-sednik Zaimis je grškim zastopnikom v tu-jini poslal cirkularno noto, v kateri jim razlaga program nove grške vlade v zu-nanji politiki. Grška vlada je sklenila, da ne opusti nevtralnosti. Mobilizacije grške armade toliko časa ne bodo preklicali, dok-ler obstoji še kaka nevarnost, da bi dogodki svetovne vojne znali zadeti življen-ske interese Grške. Na vsak način se je treba izogniti vojnemu konfliktu z osred-njima silama. Grška se vrne k politiki one nevtralnosti, katero je imela v začetku svetovne vojne.

»Lokalanzeiger« javlja, da je grški po-slanik v Rimu ta program že sporočil Son-ninu. »Secolo« pravi, da iz programa iz-haja, da Grška Srbiji ne misli pomagati.

Bolgarija in Grška.

Bern, 9. oktobra. Poseben poročeval-c »Corriere della Sera« poroča o raz-položenju v Atenah: Trehalo bi iz-krcati veliko stotisoč Angležev in Fran-cozov, da se zopet obnovi zaupanje v entento. V gotovih krogih opozarjajo na preobrat v razmerju do Bolgarije. Tako poroča »Nea Himera« iz diploma-tičnih krogov, da je Bolgarija dala ve-deti, da si želi radikalne izpremembe dosedanjih odnosov. Car Ferdinand je pripravljen priznati Grkom celo Ma-cedonijo, dočim bi Grška pustila Bol-garom, da uresničijo svoje načrte.

Ovacije grškemu kralju.

Budimpešta, 12. okt. »Pester Lloyd« poroča iz Aten: Ko se je kralj peljal z avtomobilom v grad, so ga ljudske mno-žice burno pozdravljale. V vseh ljud-skih slojih je vedno bolj utrjeno nazi-ranje, da je narod že drugič rešen kr-vave vojske.

Grški kralj je dovolil izkrcavanje čet?

»Kölnische Zeitung« javlja s holand-ske meje: Po vesti »Agence Havas« 7. ok-tobra bi se dalo iz grških listov razbrati, da je grški kralj odobril izkrcavanje an-gleskih in francoskih čet v Solunu. Ge-neralnemu štabu zaveznikov da je dana popolna svoboda, da izkrcava čete v nev-tralnem delu luke, kakor je to določeno v mednarodnih predpisih.

Tatvine diplomatskih aktov na Grškem.

Iz Aten javlja Nemški listi, da je bilo iz delovne sobe kralja ukradenih več velevažnih političnih listin iz za-sebne kraljeve korespondence. Ententi blizu stoječi krogi so zelo kompromiti-rani. — Carigradski »Turan« javlja, da je bilo tudi iz arhiva grškega poslani-štva v Rimu ukradenih več važnih ak-tov.

S čem ščuva ententa Grško.

Agence Havas poroča po »Hestii«, da je angleški poslanik grški vladi sporočil besedilo nemško-bolgarske pogodbe, ka-tero je pred dvema meseci sklenil knez Hohenlohe. Po tej pogodbi, katero so pod-pisale Nemčija, Avstrija in Turčija, dobi Bolgarija celo severno in južno Albanijo, vso srbsko in grško Macedonijo s Kavalo, Dramo, Seres, Florino in Kasterico.

Wolffov urad pravi: »Vse je laž«, —

Nemški vojaški ataše v Solunu.

London, 11. oktobra. (Kor. ur.) Reu-terjev urad poroča iz Aten: Glavni stan zaveznikov je v treh hotelih solunskih. Iz-krcane so čete vseh vrst in taborijo zunaj mesta. V Solun so odpotovali italijanski, francoski in nemški vojaški ataše. Po raz-burjenju zadnjih dni je razpoloženje zopet bolj mirno, samo med prebivalstvom vla-da še nemir.

Angleži gospodarijo v Solunu.

Solun, 21. sept. (Kor. u.) Zakasnelo.) Angleška pusti v Solun uvažati samo blago namenjeno v Srbijo; prepovedala je uvoz blaga za rabo mesta in dežele. Tukajšnja trgovska zbornica je napro-sila londonsko trgovsko zbornico, da naj se ta prepoved odpravi.

Izkrcanje v Solunu.

Rotterdam, 12. oktobra. Francoski listi javljajo iz Aten, da se izkrcavanje čet redno vrši. Glavni stan je v dveh hišah na obrežju. Pionirji, artiljerija in letalci so zunaj mesta. Število enten-tinih čet je vsak dan večje. V soboto so menda kar celo divizijo poslali v no-tranjost dežele.

Lugano, 12. oktobra. »Corriere della Sera« poroča iz Niša, da srbski general-ni štab z vso gotovostjo računa, da mu ententa pošlje vsaj 200.000 mož.

Niš pričakuje Francozov.

Lugano, 12. oktobra. »Secolo« po-roča o trdovratnem odporu Srbov: V trepetu pričakujejo dohoda Francozov, in odločitve Grške. Težko izkušnjo pre-našajo možato. Čeravno bodo svojo pre-stolico v kratkem prenesli v Prištino ali Bitolj, vendar Niš pričakuje Fran-cozov ves v zastavah. Dosedaj še ni niti eden ententin vojak odšel v Srbijo in ne ve se, zakaj ne. V Solunu čakajo prihoda generala Farraia.

Ententine čete že prišle v Niš.

Bukarešt, 12. oktobra. Po vesteh iz Niša so že dospele angleške in franco-ske čete, katere so takoj poslali na se-verno fronto.

Ententa zauza Grški.

Lugano, 12. okt. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Oficijozni listi pravijo, da je nevarnost od strani Grške izključena in med entento in atensko vlado vlada popolno so-glasje.

Angleške grožnje Grški.

London, 12. okt. (K. u.) »Morning-post« piše v včerajšnjem uvodniku: Če Grška ostane dobrohotno nevtralna, medtem ko Bolgarija napade Srbijo, iz-da balkansko in svojo lastno stvar. Na-to list grozi, da bo Grška izgubila pri-jateljstvo angleške pomorske moči, ka-tero je uživala toliko časa, da morda niti ne ve, kaj bi pomenjalo njeno od-tujenje. Grki naj se spomnijo svoje cve-toče pomorske trgovine in svoje neza-varovane obale in naj pomislijo, da bi resno odtujenje Angleške pomenjalo zanjo pogin v 24 urah. Nemška nevar-nost je odstranjena, Angleška pa je pred vrati. V sedanji balkanski vojski ni več prostora za nevtralnost.

Čete za Orient?

Köln, 12. oktobra. »Köln. Zig.« po-roča iz Aten: Veliko število italijanskih čet se je podalo zadnje dni v Bari in

Brindisi, kjer so pripravili 12 velikih prevoznih parnikov. Čete nosijo tropične čelade, iz česar se sklepa, da so namenjene za Orient, najbrže v Malo Azijo.

Lugano, 12. oktobra. »Secolo« namigava, da se bodo tudi italijanske čete izkrcale v Solunu in da se bo dardanelska akcija omejila odslej na obrambo dosedanjih postojank.

Izkrcanje v Solunu.

Lugano, 11. oktobra. »Corriere della Sera« poroča, da je bilo dozdej izkrcajih v Solunu šele 50.000 mož.

Kateri Hamilton je pravi?

Manchester, 12. oktobra. (K. u.) »Manchester Guardian« poroča, da ni prišel v Solun sir John Hamilton, marveč brigadni general A. Hamilton, ki je poseben izkušen v izkrcanju čet.

Francozi o Balkanu in svojih zavezanih.

Ženava, 12. oktobra. (K. u.) Vsa pozornost francoskega časopisja velja Balkanu in priporoča, naj se začne ostro diplomatsko delo in sicer končno vendar enkrat po vzgledu osrednjih sil na vseh poljih roko v roki tako v diplomatskem kakor tudi v vojaškem oziru. Ofenziva osrednjih sil proti Srbiji dokazuje, da je treba spraviti v Macedonijo veliko ekspedicijsko armado. Francoska pa sedaj ne more in ne sme preoslabiti svoje fronte. Niti Italija niti Rusija se sedaj nista izjavili o svojih namerah glede balkanske ekspedicije, toda niti ena ne bi smela odreči svoje sodelovanja. Časopisje ne more skriti svoje nevolje nad rusko in laško brezbriznostjo in ker bo morala zopet Francoska najbrže nositi glavni delež ekspedicije.

Rumunija.

Gradec, 12. oktobra. »Tagespost« javlja iz Bukarešte: Sklicevaje se na znane Marghilomanove besede, da se mora Rumunija strogo držati poti, katero je določil kronski svet pod kraljem Karolom, povzame »Steagul« politiko strankinega voditelja v tri točke:

1. Sklepu kronskega sveta zvesta zunanja politika in najstrožja nevtralnost z istočasnim varstvom rumunskih interesov.
2. Cilj je obnovitev gospodarske politike, ki naj služi izključno rumunskim interesom in na katero ne smejo imeti vpliva voditelji sovražstva proti Nemcem.
3. Deželo je treba pripraviti, da ob primernem času izrabi okoliščine. Dogodki naj dajo smer, v kateri se rumunska politika more razširiti, kakor to zahtevajo njeni življenjski interesi.

Ententa preko Rumunije.

Ženava, 11. oktobra. Pariško časopisje, v prvi vrsti »Le Journal«, resno razpravlja vprašanje ruskega prehoda preko Rumunije. Diplomati Saint Brice pravi, da mora Bukarešt molče postati tovariš entente. Sicer pa ni mogoče več izgubljati časa. Zato naj ententa v Bukareštu ne prosi več, ampak naj ukaže.

Nova ententina ponudba Rumuniji.

Ženava, 11. oktobra. »Gazette de Lausanne« poroča iz Pariza:

Sporazum štirih si je izmislil novo taktiko, da pridobi Rumunijo, ker ima Rusija po pogodbi dobiti Carigrad, bi to zavrla rumunsko trgovino. Zato naj dobi opek pas bolgarske zemlje, kjer stanujejo Kucovlahi, od Donave do Egejskega morja, če udari za hrbtom na Bolgarijo.

V Londonu sodijo, da bo to sredstvo pomagalo. Dosedaj, dokler so se še vršila pogajanja z Bolgarsko, ga ni bilo mogoče uporabiti.

Rumunsko žito.

Bukarešt, 10. oktobra. Ogrski list »Argus« poroča: Minister za javna dela nam je izrazil svoje prepričanje, da se bo sta osrednji sili vnovič obrnili radi žita na Rumunijo. Ta trenutek ni več daleč, kajti včeraj je oficijelen zastopnik nemških uvoznih tvrdk stavil ministru predloge, kako bi se pospešilo prevoz žita na Nemško. Minister je odgovoril, da na rumunski strani ni nobenih ovir, Nemčija naj le hitro pošlje mnogo vagonov. Vsak dan bi jih mogli odpelati 500 do 1000.

Strategija nove balkanske vojne.

(Konec.)

Vesti, ki prihajajo iz Soluna, nepo- bitno dokazujejo, da se bo ententa v prvi vrsti trudila priti srbski vojski na pomoč, z direktnim sodelovanjem na severnem, najbolj pa na vzhodnem srbskem bojišču. Tu se bodo boji najprej odigrali na sami meji, ki daje Srbiji možnost, da uspešno vodi defenzivo, ker so skoro vse višine tega hribovitega ozemlja v njihovih rokah, a pozneje se bodo branili na Timoku in v okolici utrjenega Pirota, na obrežju Lužnice in Vlasnice.

Ker pa mora ententa računati z uspehom osrednjih sil, zato bo delala na to, da s pretrganjem proge Sofija—Carigrad prekriža načrt zveze s Turčijo. S tem na-

črtom je v zvezi tudi izkrcanje čet v lukah Egejskega morja, kateremu bodo najbrže sledile podobne operacije ruske mornarice v Črnem morju. Dokler je Rumunija nevtralna, se ne more niti govoriti o kakšni večji direktni pomoči Rumunije. Izkrcanje čet v okolici Varne ali Burgasa v svrhu pohoda v notranjost Bolgarije bi sicer vezalo del bolgarske vojske, ali tako majhen, da to ne bi znatno vplivalo na potek glavne bitke, ki se bo odigrala gotovo na zahodu Bolgarije, in sicer prej, predno bi mogla priti ruska vojska v Sofijo. Pa tudi ni izključeno in celo zelo verjetno je, da bo brambo obrežja Črnege morja prevzela turška vojska, katera bo tem močnejša, čim slabša bo akcija entente v Dardanelah. Uspešno bi se mogla pretrgati zveza Carigrada s Sofijo samo na ta način, ako se posname japonski način o priliki operacij pri Port-Arturju. Izkrcati znatno vojsko v ozemlju Čataldže, tukaj pretrgati železniško progo, vezati s slabšo silo turško vojsko, dočim bi z glavno silo odšli proti Odrinu. Te operacije bi zahtevale na vsak način istočasne operacije tudi v dolini reke Marice

proti Odrinu, to je izkrcanje čet v Enosu.

Za sedaj so vse te kombinacije pre- zgodnje, ker se bo ententa trudila upreti se prodiranju centralnih sil na Balkanu v direktnih bojih, a šele neuspeh v Srbiji bi jo primoral, da išče svojo rešitev v Traciji.

V tej novi bitki narodov, ki se bo začela na Balkanu, izgleda, da ne bodo sodelovali Lahi, in sicer iz popolnoma razumljivih političnih razlogov in iz ozirov nasproti Grčiji. Njim je baje odredjena druga naloga, a domneva se, da so to Dardanele. To bojišče ne bo vsled operacij na Balkanu postranskega pomena, ker je od aktivnosti entente ravno na galipoljskem polotoku odvisna moč udeležbe na bolgarskih postranskih frontah.

Boji na Balkanu so se pričeli, in mi moremo s popolnim zaupanjem gledati v njihov nadaljnji razvoj, pa naj bi nam bližnji trenutki prinesli tudi neugodne diplomatske vesti. Iz premišljevanja poluradni- nih nemških faktorjev se jasno vidi, da so se vrhovna vojna vodstva zveznih čet pravočasno pobrigala za varnost tudi v tem slučaju, ako bojni vihar zadivja po celem Balkanu.

Vojska med Bolgarijo in Srbijo se pričela.

Bolgari so že napadli Srbe.

Bolgari napadli na fronti pri Knjaževcu.

Pariz, 13. (K. u.) Agence Havas poroča iz Niša 12. oktobra: Srbski tiskovni urad poroča:

Bolgari so nas napadli na fronti pri Knjaževcu.

Knjaževac leži 20 km oddaljen od bolgarske meje ob reki Timok. Od Knja-

ževca do Niša je 40 km zračne črte, od Knjaževca do železniške proge Belgrad—Niš pa 50 km.

Civilisti zapuščajo NIŠ.

Curh. Srbske oblasti so pričele v petek izseljevati civiliste iz NIŠA.

Srbija računa na sporazum.

Kolin. »Köln. Ztg.« poroča iz Niša po švicarskih listih: Srbska armada se umika v dobrem redu v notranje deželo. Upa, da se kmalu združi s prvim oddelkom izkrcavalnega oddelka spora- zuma štirih.

Srbi se nameravajo umikati dalje.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča iz Pariza: Računati se mora, da se bodo umikali Srbi dalje. Srbi so artiljerijsko slabi in niso mogli držati črte ob Donavi. V Parizu sodijo popolnoma jasno o položaju. Londonska poročila iz Niša proročajo o težkočah avstro-nemškega vkorakanja in slave junaštvo napadalcev in govore le o slabi srbski obrambi.

Odbiti ruski napadi v Volhiniji. — Nemci osvojili ruske postojanke pri Ilukstu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Položaj je neizpremenjen. V prostoru južno od Burkanova smo odbili tri ruske napade, četrti proti bojni črti dveh do treh kilometrov se še odbija. Ob potoku Kormin in severno od Rafaelovke ob Stiru je sovražnik prav tako večkrat brezuspešno napadal.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 12. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeld- maršala pl. Hindenburga.

Na zahodni bojni črti pri Dvinsku je dovedel naš napad, da so bile vzete z nas- skokom sovražne postojanke zahodno od Iluksta na dva in pol kilometra široki bojni črti. Ujeti so bili trije častniki in 367 mož, zaplenjena je bila ena strojna puška. Ruski protinapadi so bili odbiti.

Vojna skupina generalfeld- maršala princa Leopolda Ba- varskega.

Nič novega.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Pri kraju Jezersky je izpraznila so- vražna kavalarija bojišče.

Položaj pri nemških četah armade ge- nerala Bothmerja je neizpremenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 10. oktobra. Uradno poro- čilo z dne 9. t. m.: Pri Rigi vlada mir. Nemška letala so vrgla nekaj bomb na Stock (27 km jugozahodno od Dvinska). Poskus Nemcev, da bi pri Misshofu ob železnici vzhodno od Mitave (do Jakobove- ga 43 km) pričeli z ofenzivo, se je izjalovil. Pri Dvinsku v odseku vasi Gabrunovka so se vršili ljuti boji. Pri Pasilini severno od Garbunovke (ob železnici) so Nemci ena- ko pričeli z ofenzivo, katero je pa ogenj

naših strojnih pušk ustavil. Na severnem robu jezera Baginskol so Nemci vnovič napadli grad Chwosky, pa so bili vrženi nazaj. Na ostali fronti do Smorgona—Kre- va je položaj ostal neizpremenjen. Južno Pozog ob spodnjem Stiru. Severozahodno od Dubna so naše čete ob zavzetju vasi Konstantinovo zaplenile tri strojne puške in ujele nad 300 sovražnikov. Ponovni po- izkus sovražnika, da bi zopet vzel vas Sopanov, severovzhodno Kremenica (17 km), so bili vedno odbiti. Tekom včerajš- njih bojev na fronti Rostiki (15 km zahodno od Višnjevca) — Gontova (20 km ju- govzhodno od Višnjevca) so ujele naše če- te pri Novem Aleksinjecu nekaj častnikov in 1175 mož ter zaplenile 2 metalca bomb in osem strojnih pušk. Naši letalci so se pojavili nad kolodvorom v Črnovicah in vrgli več bomb na vlake in municijske zaloge. Kmalu se je opazil ognjen stebel nad kolodvorom. Sovražni letalec, ki se je dvignil in naletel na naše letalce nad kolodvorom, se je moral vsled obstrelje- vanja teh hitro v mestu spustiti na tla. V Črnem morju, v bližini krimskega obrežja, so se pojavili sovražni U-čolni, katere so zasledovale naše torpedovke.

RUSKI PRODIALNI POIZKUS PRI ČR- NOVICAH.

Budimpešta. Iz Črnovic se poroča: Rusi so pričeli svoj poizkusni prodiralni načrt 4. oktobra. Napad je uvel el zelo ljut ogenj iz topov, ki je trajal do torka. V sredo zvečer je pričela ruska pehota in ruski kozaki napadati naše postojanke blizu rumunske meje. Prekoračiti so na- meravali Prut, a le navidezno, da bi bili odvrnili našo pozornost od svojega glav- nga namena. Ko je bila namreč namerila naša pehota ogenj na rusko prvo vojno črto, so bežali Rusi nazaj in so popustili veliko mrtvih in ranjenih na bojišču. Med tem so bili ljuto napadali naše središče. Po večurnem obstreljevanju so prodirali v 16. vrstah proti našim postojankam, a sprejel jih je bil tako na naši strani stra- šen ogenj strojnih pušk. Pokošena je bila prva vrsta, a takoj je prodirala druga. Častniki so gonili po vrsti v smrt šest roj- nih črt, dokler niso izprevideli, da je njih

napad popolnoma zaman. V četrtek zju- traj so izpraznili svojo naprej potisnjeno postojanko; naša artiljerija je pričela ob- streljevati njih strelske jarke. Pred našimi postojankami leži veliko ruskih mrtvecev in ranjencev.

RUSKI LETALNI NAPAD NA ČRNO- VICE.

Dunaj. Iz vojnega časnikarskega stana: Poročilo ruskega generalnega štaba 9. t. m. izvaja: Naša letala so po- letela nad Črnovice in so vrgla na vlake in na zaloge streliva več bomb. Nad kolodvorom se je pojavil kmalu na to stebel dima in ognja. S črnoviškega kolodvora se je dvignilo nato neko so- vražno letalo proti našim letalcem, ki so je pa obstreljevali in se je nato hi- tro izkrcalo v mestu.

VOLHINSKE OBLASTI PREMEŠČE- NE V POLTAVO.

Stockholm, 12. oktobra. Rusko no- tranje ministrstvo je ukazalo, da se morajo oblasti generalne gubernije Vol- hinije premestiti v Poltavo.

IZPRAZNITEV PODOLJA IN BES- ARABIJE.

Krakov, 11. oktobra. »Dziennik Ki- jovski« poroča, da se je odredila iz- praznitev omejenih pokrajin v Besara- biji in Podolju.

OSEBNI PROMET NA PROGI KIJEV- KAMIENEC PODOLSKI.

Krakov, 11. oktobra. »Głos Narodu« je izvedel, da je bila v zadnjem času iz- dana odredba, da se imajo iz Kamienca Podolskega odpeljati vse zaloge moke in da mora civilno prebivalstvo mesto zapustiti. Oblasti se premestijo v vzhodnoruska mesta. Vsled tega je na- stala med prebivalstvom velika panika. Medtem se je pa na železnici ustavil promet za civilne osebe in blago, tako da se gornja odredba ni mogla izvršiti. Panika v mestu je tem večja, ker ne- prestano prihajajo vlaki z ruskimi ran- jenci, tako da je mesto že podobno ogromnemu lazaretu in je vedno težje najti mesta za nove ranjence.

OMEJITEV DELA V RUSKIH MUNICIJ- SKIH TVORNICAH.

Kodanj, 12. oktobra. »Nationaltidende« poroča iz Petrograda: Vsled pomanjkanja premoga so v državnih municijskih tvorni- cah omejili obrat na štiri dni v tednu.

NAČELNIK RUSKE TAJNE POLICIJE V IRKUTSKU ZAPRT.

Kodanj V Nizjem Novgorodu so za- prli radi revolucijskih spletk 40 oseb, ki pripadajo krogom inteligence. V drugih mestih zapirajo med delavstvom veliko oseb. V Irkutsku so zaprli načelnika taj- ne policije Romanova in večino njegovih policistov, ker so našli pri njem veliko za- logo orožja.

ARETIRANI RUSKI TVORNIČARJI.

Kodanj. Petrograjska policija je are- tirala več tvorničarjev, ker so dovolili svojim delavcem, da so smeli zborovati. Policija je vdrla v tvornice in je shode razgnala.

RUSIJA PLAČUJE ZA 500 ZLATIH RUBLJEV 800 RUBLJEV V BANKOV- CIH.

Petrograd. (K. u.) »Rječ« poroča: Notranji minister razglša: Na deželi se plačuje za 500 zlatih rublj. 800 rublj. v bankovcih. Minister izjavlja, da je po- slala Nemčija v Rusijo agente s pona- rejenimi bankovci, da bi vrgli vrednost ruskih bankovcev.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 12. okt. 1915.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki se uvo- doma spominja godovnega dne Njeg. Veli- čanstva. Predlaga, naj se mestni svet ob tej priliki spomni vojaštva in dovoli 4000 K za prezimljenje vojakov. Priporoča dalje, naj povodom tretjega vojnega posojila vsak stori, kar storiti more.

General Borojevič Ljubljani.

Župan prečita: Poveljnik 5. armade.

V Ljubljani, dne 7. julija 1915.

Veseloštevani gospod župan! Počasenje, katero je izkazal cenjeni občinski svet deželne stolnega mesta vsak čas patrijotične vojvodine Kranjske soški armadi s tem, da je odlikoval mene kot njenega poveljnika s podelitvijo čast- nega meščanstva ljubljanskega, me je glo- boko ganilo.

Dolgoletne vezi me vežejo s tem od- davnine častitljivim prosvetnim ognjiščem. Pred 43 leti sem nastopil tukaj svojo voja- ško pot; pred dvema desetletjema sem vstopil v polk, v katerega vrstah služi spo- sobna ljubljanska mladina. Ta slavni polk, ena izmed dik naše vojne sile, ki je po- kazal na stoterih bojiščih kranjski patri- jotizem in kranjsko pogumnost v najsvet- lejši luči, se je ovil tudi v sedanjih vojni z nevenljivo slavo. Bitke pri Grodku in Pr- zemyslu, bitke v Karpatih in ob Soči, po-

tem nešteti boji, ki jih je bil pod mojim vodstvom, so pokazali, da je današnje pokolenje po brezpozornosti, kakor skala trdni zvestobi proti najvišji cesarski hiši, po junaški hrabrosti in po vroči ljubezni do domovine vredno svojih prednikov.

Prosim Vas, visokospoštovani gospod župan, izrecite cenjenemu občinskemu svetu mojo najudanejšo in najsrdnejšo zahvalo za čast, izkazano soški armadi in meni, in pristavite, da me bo vedno veselilo, prispevati po svoji moči k procvitu in prosperu Ljubljane in njenega prebivalstva, čigar požrtvovalnost v sedanji vojski posebno priznati mi srce veli.

Vas, velespoštovani gospod župan, še posebej zahvaljujem bilježim z izrazom odkritega spoštovanja najudaneje

Borojevič I. r.

(Navdušeni slava-klici.)

Spomin mrtvim.

Župan se spominja nato rajnega magistratnega komisarja Bukovnika, umrlega veletržca Ferdo Souvana in soproge občinskega svetnika Ivana Belič.

Mestnim revežem

je naklonil Leo Souvan 1000 kron, upravitelj dr. Mundove ustanove 500 kron. Velik in tih dobrotnik se je pojavil, namreč g. Jožef Zidar, ki je daroval v razne vojne dobrodelne namene čez 2000 kron. Dalje so darovali še: Cezar Menardi 200 kron, večjo vsoto gospa Bleiweis in g. dr. Bleiweis, obč. svetnik Franc Kavčič ob smrti svoje soproge 50 kron. Župan se spominja tudi tistih, ki podpirajo mestno vojaško podporo z mesečnimi zneski po 5, 10 in po 20 kron.

Župan prečita: Zdravstveno poročilo glede civilnega prebivalstva ljubljanskega za mesec avgust in september leta 1915. Podatke smo sproti objavili v našem listu.

Mestna elektrarna.

naznanja občinskega, da je treba štediti z elektriko, posebno po izlozkih, sicer bodo izdane ostreje odredbe.

Poročilo finančnega odseka.

Na znanje se vzamejo poročila o ne-nadni skontraciji mestne blagajne in določiti odškodnine za mestni svet ob dirkališču za železniško zvezo med južno in državno železnico, ki obsega 759 m². Kot odškodnina se nasvetuje 10 K za m².

Mestnim uslužbencem se dovoli kot nagrada za revizije psov 100 K.

V c. kr. mestni šolski svet

se kot namestnik voli mesto odstopivšega Rasta Pustoslemška notar Hudovernik.

Aprovizacijske zadeve.

Podžupan dr. Triller obišrno poroča o delovanju aprovizacijskega odseka. Mesto je prevzelo preskrbo z moko v Ljubljani, a tudi v Šiški in v Mostah. Velika vojna pekarna popeče na dan 6000 do 10.000 kg moke. Obžaluje, da se krušna moka po ogrskih mlinih neredno dobavlja. Moral se je zato peči bel kruh. Kar tiče ostrejših odredb o krušnih kartah, so se izdale na ukaz vlade. Glede na nakup jajc je dobila občina pravico rekvizicije, a nekaj časa sem se opaža med kmeti stagnacija, povzročena po prekupcih jajc. Krompir se je, rekviziran v kranjskem okraju, prodajal po ceni 9 K 100 kg. Radi fižola se je posredovalo, a se rekvizicijska pravica zanj ni dobila. Mast smo dobili po 5 K 45 v, prodajali smo jo po 6 K. Če jo nismo mogli več, kolikor smo jo nabavili,

nabaviti, smo storili, kolikor so nam prepuščale mestne finance. Poročevalec opozarja nato na konferenco pri deželni vladi glede na cene, pri kateri se ni posrečilo spraviti v soglasje interesov mestnega prebivalstva z agrarnimi interesi. Ni mogel storiti drugega, kakor da je glasoval proti stavljenim predlogom. Z ozirom na sedanji položaj predlaga:

Občinski svet stolnega mesta Ljubljana prosi visoko c. kr. deželno vlado:

1. Da odkloni vsako nadaljnjo zvišanje maksimalnih cen za klavno živino, pač pa dovoli ljubljanski mestni občini prisilno nakupovanje za aprovizacijo mestnega civilnega prebivalstva potrebne množine klavne živine po obstoječih maksimalnih cenah v zvezi z nakupovanjem klavne živine za c. in kr. vojaško upravo;

2. da razširi pravico mestne občine do izključnega nakupovanja jajc pod sedanji pogoji na celi okrajni glavarstvu Litija (8 v) in Krško (10 v) ter prepreči z najstrožjimi naredbami vsak izvoz jajc iz imenovanih okrajev;

3. da odkloni vsako diferenciranje cen za mlekarstvo mleko na eni in ono, katero oddaja producent neposredno konsumentu na drugi strani; tudi naj ukrene vse potrebno, da bo mleko iz ljubljanske okolice ostalo ohranjeno izključno za potrebe ljubljanskega prebivalstva, dočim naj se potrebščina vojaških bolnišnic krije iz raznih oddaljenih mlekar, n. pr. kamniškega političnega in zlasti brdskega sodnega okraja.

Predlogi obveljajo soglasno po kratki razpravi, ki sta se jo bila udeležila občinska svetnika Šerjak, ki je želel pojasniti, zakaj bi morali oni, ki bi hoteli prodajati za mesto jajca, napravljati na magistrat prošnje, in Likozar.

Mestni pogrebni zavod.

Soglasno se odobri pravila Mestnega pogrebnege zavoda in cenik ter ceremonij za polaganje na mrtvaški oder in pogrebne sprevede.

Za tobačno delavstvo.

Občinski svetnik Štefe prosi župana v imenu občine, naj bi podpiral prošnjo tobačnega delavstva za premestitev v višji plačilni razred in da se podeli tobačnemu delavstvu dražnjska doklada, dokler se to ne ugotovi.

TAJNA SEJA.

Obrtne koncesije.

Večina občinskega sveta je storila naslednje sklepe: Izreče se za podelitev gostilniške koncesije ravateljstvu južne železnice na južnem kolodvoru, Avreliji Šetina na Krakovskem nasipu št. 4 in Jožefu Fortuni - Žagar na Vodovodni cesti, de-dičem Gnezda-Gärtner in Rudesch se dovoli gostilniška in kavarniška koncesija ter koncesija za prenočevanje tujcev (hotel »Slon«), odkloni se pa prošnja gospe Ane Pua za gostilniško koncesijo na Sv. Petra cesti. Dovolj se prenos gostilniške koncesije Jakobu Bole s trga Tabor št. 4 na Stari trg št. 34 in izkuharske koncesije Uršule Klančar iz hiše na Rimski cesti št. 5 v hišo št. 3 v Florijanski ulici. Priporoča se prošnja Henrika Petschniga za koncesijo za prodajo soda-vode, malinovca in limonade. Prošnja Matscheg za podelitev koncesije za posredovanje služb se odkloni.

Za uradnika Mestne hranilnice se imenuje Ivan Peruzzi. — Miloščino 50 K se dovoli bivšemu uslužbencu mestne klavnice Jožefu Čebulju.

žvižg, prihajal je vedno bliže in bliže. Granata je zopet posmodila ravno nad našo glavo med smrekini vejami. Naš guljaš in polenta sta postala zelena od samih igel, ki so padale raz smrek. Za granato je sledila druga, bilo jih je ravno 15. In resnico povem, da so bile prav vse brez uspeha. Okrepčali smo se z dobrim kosilom in s steklenico dobrega vina. Izvrsten guljaš in polento prepustiti sovražniku je pač škoda, čeravno je — polentar. Po končanem bobnenju granat je neki drzen štajerc stopil na vrh hriba in z malo zastavico dal znamenje sovražniku, da ni nič zadel.

Vojaštvo je tu izvrstno preskrbljeno z živili, zato nobeden ne tarna, vse je potrpežljivo in si želi kmalu konca tega svetovnega ognja, kar je čisto umevno. Zdravstveno stanje je tudi zadovoljivo. Razen par slučajev tifusa ni tu nobene nalezljive bolezni. Pa tudi tifusa se je s pridnim cepljenjem, kateremu se je moral vsak vojak podvreči, preprečil. — Naša pest je trda. Zvestobe pri nas dovolj, da polentariju pokažemo, da čez naš Korotan ne bo in ne bo gospodaril. Skušal je že, da se ne gremo niti za las. Stojimo tam, kjer smo stali ob začetku vojske. Pa tudi tam hočemo ostati do konca vojne in se potem vrniti v ljubljeno domovino. Za to so nam porok naši junaki. Bog z nami in sreča junaka!

Prisrčne pozdrave vsem Bricem in Brikam pošiljata: Polde, enoletni prostovoljec, in korporal Hlede.

Zopet sestreljeno italijansko letalo.

Naši obrambni topovi so predvečerašnjim pri Nabrežini sestrelili iz zrak italijanski dvokrovnik. Italijanski letalci se upajo komaj do Nabrežine.

Kako so Lahi vzeli Gradež.

Dunaj. »Pol. Korr.« poroča: V jutranjih urah 24. majnika so priplule pred Gradež štiri laške ladje, ki so prej obstreljevale vojašnico v Porto Buso in ujele tamonjni oddelek obrežne obrambe. Ker je bilo poveljniku v Gradežu, stotniku Stiegler ukazano, naj se sovražniku ne upira, se je umaknil. Zvečer 24. majnika je vkorakalo v Gradež 30 besaglierov, ki so razobesili na cerkvenem stolpu laško zastavo. Poveljnik bersaglierov Campiero je v občinski pisarni zaplenil 3000 kron, ki so bile namenjene, da se preskrbe prebivalci z živili, ki jih je pričelo tako primanjko-

Boj za Carigrad.

DARDANELSKEGA PUSTOLOVSTVA NE NAMERAVAJO POPUSTITI.

Kolin. »Kölnische Volksztg.« iz Carigrada: Odmikanje angleških čet z Dardanel tu ne vzbuja v merodajnih in poučenih krogih vere, da nameravajo zavezniki trajno opustiti dardanelsko podjetje.

Berlin. »Berliner Ztg. am Mittag« poroča iz Milana: Vodilni laški listi sodijo, da je akcija na Dardanelah končana.

Ameriško oboroževanje.

London, 12. oktobra. (Kor. urad.) »Daily News« poroča iz Washingtona: Predsednik Wilson bo v svojem poročilu kongresu priporočal kredit 50 milijonov funtov šterlingov za preosnovo armade. Armada naj se ojači za 125.000 mož rednih čet in 375.000 mož rezerve. Milica naj se temeljiteje izvežba. Nadalje se bo predlagala naprava obrežnih utrd.

Dnevne novice.

NUJNO — NUJNO!

Nobena poslanih položnic »Slovenske Straže« naj ne bo neporabljena. Naročite takoj srečke zase in za svoje znanec! Loterijski odsek »Slovenske Straže« najlepše prosi, da blagohotno izpolnite in odpošljete položnice še tekoči teden, da se more v »Stražini« pisarni vsa naročila točno in ob pravem času izvršiti. Ne odlašajte, — takoj izpolnite položnice!

× × ×

+ Povelje poveljnika skupine generalnega majorja Globočnika. Kakor smo že poročali, sta občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas izvolili generalnega majorja g. Globočnika za častnega občana. Ob tej priliki je slednji izdal sledeče povelje: Zastopstvi Bohinjske Bistrice in Srednje vasi sta me z soglasnim sklepom izvolili častnim občanom. Ne glede na čast, ki je s tem doletela moja oseba, vidim v tem predvsem znamenje izvrstnega skupnega življenja in soglasja med podrejenimi posvodi tu razpostavljenimi četami in med civilnim prebivalstvom, kakor tudi znamenje ne manj razveseljivega dokaza spontanе lojalne prijaznosti prebivalcev Kranjske do armade. V tem smislu z zadoščanjem splošno razglašam ta ukrep omenjenih občin.

vati, da je več sto žensk demonstriralo. Poveljnik Gradeža se je moral podati v Videm, da preskrbi potreben živež. Sivolasega gradeškega župnika so nato prisilili, da je moral moliti v cerkvi za zmago laškega orožja, a v cerkev je prišlo le male ljudi.

Trbiž

so Lahi ta teden dvakrat obstreljevali. S tem se ne pridejo niti koraka naprej, ker jih pa to jezi, si sedaj večkrat privoščijo tako zabavo. Lahi žalostni stoje na prehodu Somdogna pod Montažem.

Pot v Trst vodi za Italijo čez Carigrad.

Kodanj, 12. oktobra. V »Echo de Paris« general Cherfils nujno svetuje Italijanom, naj pošljejo takoj pol milijona čet v Črnogoro ali pa naj jih izkrcajo v Solunu, kajti nepristranski, nekoliko kompliciran svet francoskega generala se glasi: Pot v Trst vodi za Italijane čez Carigrad.

Vojska z Italijo in slovenski kraji.

Kakor znano, je naše vojno vodstvo iz strateških vzrokov brez boja prepustilo nekaj obmejnega ozemlja na Primorskem. Najvažnejši kraji, katere so zasedli Italijani v Furlaniji, so: Krmin (6000 prebivalcev), Gradišče (4000 prebivalcev), Červinjan (3000 preb.), Tržič, Gradež. V gradiščanskem političnem okraju so slovenske občine: Medana (1000), Biljana (1400), Kožbana (1300); v tržiškem okraju pa Dobrdob (700) in Devin (700). Na zasedenem ozemlju so dalje: Kojško, Števerjan, Ročinj, Ajba, del toliminskega okraja, bovški in kobariški okraj. Po vojski so posebno hudo prizadete občine: št. Andrež, Sovodnje, Miren, Podgora, Solkan, Deskle, Kanal, Kal, Sv. Lucija, del kopenskega okraja, Opatjeselo, Gorica. Vsled vojne z Italijo trpi okoli 90.000 goriških Slovencev.

Italijanski ministrski predsednik v glavnem stanu.

Rim, 10. oktobra. Ministrski predsednik Salandra je prišel h kralju v glavnem stanu.

Pravice parlamenta v Italiji.

Lugano. »Idea nazionale« je izjavila, da sme parlament le zborovati tak, da brez razprave glasuje o predlogih. »Avanti« pa poroča listu, naj se ne vara, ker bodo socialisti znali varovati pravice parlamenta.

+ Begunci morajo zapustiti Ljubljano in sploh Kranjsko. C. kr. policijsko ravnanje v Ljubljani razglasa: Vsled razpisa c. kr. ministrstva za nožanje stvari, z dne 4. oktobra 1915, št. 51.481 oziroma c. kr. deželne predsedstva v Ljubljani z dne 8. oktobra 1915, št. 8230/Mob., morajo vsi begunci s Primorskega, ki so brez sredstev in so radi tega prosili za državno podporo, tekom 8 dni v Lipnico, v tamkajšnji begun. tabor »Wagna« odpotovati. Prizadetim se potrebni spisi za potovanje, kateri veljajo tudi za prosto vožnje po železnici, obenem s pošto dopošljejo. Kdor pa ne bi prejel omenjenih spisov, naj jih tuuradno zahteva. Pri tem se poudarja, da se v etapnem območju beguncev podpore ne more priznati, da pa je vlada pripravljena, jih državnim potom, v zato določeni begunskih naselbinah in občinah v ozadnih krajih, podpirati. — C. in kr. 5. etapno poveljstvo je z dopisom z dne 29. septembra 1915, št. 3244, ukrenilo, da iz vojaških oziroma beguncev v etapnem območju sploh ne smejo prebivati. Begunci iz Primorskega, ki so nastanjeni v ljubljanskem policijskem okolišu, se torej pozivajo, da policijski okoliši, to je ozemlje mesta Ljubljane, ter občine Zgornja Šiška, Vič in moste tekom 14 dni zapuste in v Lipnico odpotujejo, kjer se jim bo potem, ko se dožene, da razpolagajo z zadostnimi sredstvi, potovanje v ozadnje kraje, ki se ga razun Dunaja vsak sam lahko izvoli, dovolilo. Kdor bi se ne pokoril temu ukazu, bi se moral po obstoječih predpisih kaznovati, odpotovanje pa bi se izvršilo prisilnim potom.

— Veleizdajniški proces iz Dalmacije. Od zadnje srede do tega torka se je pred izjemnim sodiščem v Gradcu (oddelek tržaškega deželnege sodišča) vršil veleizdajniški proces proti trem katoliškim duhovnikom iz dubrovnike okolice, in sicer don Ante Aniču, don Ivanu Šeparoviću in don Ivanu Matiču. Obtoženi so bili tudi trije lajki iz dubrovnike okolice. Obtožba se je glasila na hudodelstvo veleizdaje in motenja javnega miru. Obsežno dokazno postopanje je dognalo popolno nekrivdo vseh obtoženih, ki so bili včeraj oproščeni. Zagovarjali so jih: dr. Srdelić iz Dubrovnika, dr. Devescovi iz Rovinja in dr. Pegan iz Ljubljane.

— Prošnja iz občinstva na c. in kr. vojnopoštno upravo. Prejeli smo in priobčujemo: Nekateri poštni uradi na deželi se z občudovanja vredno natančnostjo držijo pri malih zavitkih predpisanih 350 gramov. In vendar je to dostikrat v veliko žalost in škodo v fronti stoječemu vojak. N. pr.: Vojak milo prosi za zimsko jopico.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. oktobra. Uradno se poroča: Nobene izpremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Rim, 9. oktobra. (K. u.) V nekaterih odsekih je metal sovražnik plinaste bombe. V Kavuji in v dolini Sella je bilo prepodenih več sovražnih patrolj in jih je bilo nekaj ujetih. Na kraški planoti je poizkušal sovražnik dne 7. t. m. popoldne po luti kanonadi z močnimi silami napasti v smeri proti Selcam. Bil je ustavljen in prepoden. Naš ogenj mu je zadal izgube, ne da bi se bil mogel približati našim jarkom. Neko lastno zračno brodovje je metalo na bivališče nekega visokega poveljstva v Kostanjevici, v sovražne tabore v Opatjem Selu in na nabrežinski kolodvor bombe. Obstreljevanj po številnih sovražnih zračnih obrambnih topovih so se vrnila letala nepoškodovana nazaj. Neko avstrijsko letalo je metalo pišce na nek naš tabor in eno bombo na Kormin. Škode ni bilo nobene.

Rim, 11. oktobra. Včerajšnje uradno poročilo: Sovražnik je razvijal veliko delavnost v utrjevalnih delih in gradnji zveznih potov, čeravno ga je zelo ovrhal učinkovit ogenj naše artiljerije in smeli presenetljivi napadi naših čet.

Ob fronti na Soči so 9. oktobra ponedel in v noči na 10. oktober številne sovražne sile poizkušale po predidoci krep-

ki pripravi z artiljerijo in bombami napasti našo postojanko na desni strani Slate-nika v bovški kotlini, na Mrzelom vrhu na Krnu, pri Dolju v toliminskem odseku in pri Zagori ob srednji Soči. Povsod smo jih odbili s težkimi izgubami. Nekaj mož smo ujeli.

Koroško - italijansko bojišče — Kanalska dolina.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Da so tu vrhovi gora že pokriti s snežno odejo, je znano. Bojev ni velikih. Laški apetit je pa velik. Na kratko opišem dogodbico, ki se je dovršila 23. septembra. Moj prijatelj korporal Boštjan Hlede pri polj. havb. bat. 5/3 ji je bil priča in mi tako-le pripovedoval, jaz pa sem 200 m ta špas opazoval.

Bilo je ta dan okoli poldneva. Povelje se je glasilo: k menaži. Še niso bile porcije vse razdeljene, že zaslišimo v daljavi rrr žžž. Mislimi smo, da polentar ne misli niti na nas, ker naše baterije ni obstreljeval odkar smo jo tu postavili. A ni bilo tako. Granata je prifrčala in eksplodirala ravno na kraj, odkoder smo odkorakali k kosilu. Sicer smo se nekako začudeno pogledali, a družega ni bilo. Naše kosilo je obstajalo iz dobre polente in guljaža. Polentar je dišala polenta, zato je prifrčala še druga granata in še tretja. Potem je sledil odmor petih minut. Posedli smo pod velike smreke in začeli hlastno uživati tečno hrano, kakor bi se nič ne zgodilo. Toda od daleč smo zopet začuli

Zavitek se napravi in odpošlje. Toda nesreča! Zavitek tehta 3 grame preveč in mora nazaj. Kaj naj storim, da bo revček v fronti vendar le dobil? Ali naj jopico za 3 grame odstrižem? Vojak je zaradi prevelike natančnosti poštnega urada ob jopico! Naj bi se pri malih zavitkih na par gramov ne gledalo.

— Iz Vipave. Menda resno mislijo odpraviti »kranjske Benetke«. Odkar je, kakor smo poročali, zadnjič običal v vodi avtomobil visokega gospoda, napreduje precej dobro kanalizacija od mosta proti grajščini. — Po nekem naročilu je 9. oktobra županstvo ukazalo obrtnikom-trgovcem, da morajo napraviti cenik, in sicer bodi nemški, madžarski, na tretjem mestu pa slovenski. Nemščino bi že še spravili na papir, ampak — madžarsčina v Vipavi! Kje je kak pripraven človek, da bi ljudem sestavil madžarski cenik? — Naše mnenje je, naj se vipavski trgovci obrnejo na županstvo, ki naj gre do druge oblasti, ki bo za to poskrbela.

— Umrli je v Mariboru vpokojeni sodni oficijal Karol Zemljič.

— Padanje cen za svinjsko mast na Ogrskem. Ker se je dognalo, da se nahajajo na Ogrskem tako velike množine svinjske masti, da se ni bati pomanjkanja, so začele cene za svinjsko mast naglo padati. Cena za svinjsko mast, ki je znašala še pred dnevi 8 K 40 vin., je že padla na 7 K 60 vin. Cene masti na Ogrskem vedno bolj padajo. Dodatno se poroča: Ogrska vlada je določila najvišjo ceno za svinjsko mast na Ogrskem, in sicer 5 K 50 vin. za kilogram.

— Umrli je v št. Jerneju 7. t. m. gospa Ema Bučar v 65. letu starosti. Pokojnica je bila širom domovine dobro poznana.

— Naši vojaki pošiljajo pozdrave. Prejeli smo: Slovenski topničarji 30,5 cm moznarske baterije pošiljajo rojakom z južnega bojišča prirčne pozdrave! Jakob Ažbe, Jesenice, Gor., Jožef Toblak iz Sodrinca iz Puče, Franc Mlekuš iz Koritnice pri Bovcu, Andrej Simnic iz Radovljice, Pavel Podobnik iz Lipnice, Janez Drole iz Kamnika, Peter Kolenc iz Vel. Lašč, Vincenc Balič, Šempas, predmojster Jožef Marc iz Lienfelda pri Kočevju. — Prirčen pozdrav tovarišem v bojni črti in rojakom doma pošiljamo slovenski fantje in moške 3. top. polka: Predmojster Jožef Jesih, topničarji Anton Pogorelec, Mihael Berce, Friderik Kratnik, Ivan Podbršček, Ivan Petaroša, Lovro Žagar.

— Ustavljen slovaški list. »Slovensky Dennik«, ki je izhajal v Budimpešti kot glasilo ogrskih Slovkov, je z ministrsko naredbo ustavljen.

Primorske novice.

Eksccelencia dr. Sedej opravlja sedaj župnjo Ravne pri Cerknem v nemajhno veselje in ponos ondornih župljanov. Knezo-nadškof mašuje, spoveduje in nosi sam sveto popotnico v najoddaljenejšo kočjo župnije. Vzor nadpastirja! Bog nam ga čuvaj in ohrani!

— Na južnem bojišču sta padla kadetni aspirant Maksimilijan Topolšek, doma iz Konjice, in kadet medicince Nino Martinak, sin višjega dež. sod. svetnika Martinaka iz Celovca.

Zavarovalnica »Assicurazioni Generali« v Trstu je iz lastnih sredstev podpisala 12 milijonov kron III. vojnega posojila. Vseh treh avstro-ogrskih vojnih posojil je navedena zavarovalnica podpisala 31 milijonov kron.

Za sekundarko v tržaški blaznici je imenovana Tržačanka dr. Evelina Rawicz. Goriško slovensko moško učiteljsko se najbrže preseli v Trst. Vprašanje slovenskega učiteljskega v Trstu je baje le še vprašanje prostorov. Teh pa menda tudi ne bo tako težko dobiti.

Nenadne smrti je umrl v Trstu 10. t. m. vpokojeni c. kr. nadoficijal Franc Agacich, star 62 let. Zadel ga je kap.

Ponesrečil je v Trstu 50 letni uradnik Maksimilijan Jug; 11. t. m. ponoči je padel tako nesrečno, da si je zlomil več reber.

Nenadne smrti je umrl v Trstu 68 letni Anton Brusina, umirovljenec v Magazzini Generali.

V morje je padel dne 9. t. m. zvečer 56letni Josip Olivo blizu Rdečega mosta v Trstu. Redarji so ga še pravočasno potegnili iz kanala in odpravili v bolnišnico.

Koristna uporaba že kuhanih kosti. Vodja preizkuševalnega zavoda tržaškega trgovskega muzeja dr. Morpurgo je iznašel postopanje, s pomočjo katerega se izvleče iz kosti, ki so bile že enkrat kuhane — a seveda tudi iz surovih —, se obilo zelo redilnih snovi, ki se morejo uporabiti kot pridatek k juhi. Postopanje je tako-le: Kosti, ki so bile v juhi prekuhanje, se popolnoma očistijo mesnih ostankov; nato se zdrobe, zalijejo z razredčeno solno kislino in puste v njej čez noč. Naslednji dan se tekočina odlije, ostanek se potom postopanja z razredčeno natrijevo bikarbonatno raztopino še dalje očisti in nato skuha. Pri kuhanju se napravi kisleve raztopine, ki vsebuje še znatne množine

maščobe in je takoj uporabna kot pridatek k juhi.

Avče, vasica na Kanalskem na levem bregu Soče, so Italijani obstreljevali. Avče so zgorele.

Ljubljanske novice.

Ij Deželnemu gospejstvu društvu »Rdečega križa« za Kranjsko se izreka najlepša zahvala za bolnici za epidemične bolezni na Kodeljevem darovana darila. Vodstvo: prof. Walko, c. kr. štabni nadzdravnik.

Ij Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani naznanja, da so pri njej podpisali III. 5½% avstrijskega vojnega posojila: nom. 50.000 K Gilbert Fuchs, Goriče pri Kranju; 25.000 K Erich pl. Walzel, c. in kr. polkovnik, Ljubljana; 20.000 K Paul Seemann, Ljubljana; 20.000 K Jean Schrey, Ljubljana; 10.000 K Josip Javornik, Žalnja; 4000 K Štefan Košar, Selo.

Ij Pri c. kr. priv. splošni prometni banki, podružnici Ljubljana, preje I. C. Mayer, so podpisali na III. avstrijsko vojno posojilo med drugimi tudi g. Maks Jermann, privatier, Ljubljana, 12.000 K; g. Pavel Seemann, tovarnar, Ljubljana, 20.000 kron; g. dr. Josip Staudacher, c. kr. nadzdravnik, Ljubljana, 1000 K; gospica Friderika Gertscher, Ljubljana, 4000 K; g. I. Jax, Ljubljana, 10.000 K; g. Anton Kienbauer, c. kr. stotnik, Ljubljana, 10.000 K.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 12. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Severno od Arrasa so napadali Francozi dalje. Odbita sta bila dva delna napada na jarke, ki smo jih bili 8. oktobra južno-zahodno od Loosa osvojili nazaj. Močnejši napadi na bojno črto severno-vzhodno od Soucheza do vzhodno od Neuville so se izjalovili mestoma z zelo znatnimi izgubami za sovražnika. Le na dveh malih mestih se je posrečilo Francozom, da so prišli v našo najsrednjo črto.

Francoski napadi v Champagni so se tudi ob obeh straneh Tabure končali z občutljivim porazom za sovražnika. Dasi je močno pripravljal z artiljerijo, le ni mogel sinoči nikjer pridobiti na prostoru. Izjalovili so se tudi njegovi poizkusi, da bi bil danes zjutraj na istem mestu prodrl.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 9. oktobra popoldne. Ponoči se je poročalo, da so bile nemške izgube ob včerajšnjem napadu na Loos in na severne in južne od tam trenutno po naših zasledenih postojanke izredno visoke. Naval je bil izreden po treh zelo gostih navalih, ki so jim sledili urejeni oddelki. Ogenj naše pehote strogih pušk in artiljerije je vse pokosil. Le nekateri oddelki so se mogli ustaliti v tistem strelskem jarku, ki smo ga bili zavzeli pred kratkim med krajem Loos in cesto Lens-Bethune. Drugi krajini, tudi luti in ponovljeni napadi na naše postojanke južnovzhodno od Neuville—St. Vaast so bili tudi odbiti. Obdržali smo vse, kar smo si bili pridobili v zadnjih dneh. V odseku Libros in v ozemlju Quenievieres in Nouvron precej ljuta kanonada z obeh strani.

Naša artiljerija je v Champagni zadržala nemški ponočni protinapad. Sovražnik je odgovarjal na naše včerajšnje napredovanje južnovzhodno od Tahure le z ljutim obstreljevanjem z uporabo dušljivih solze povzročujočih granat.

Na zahodnem robu Argonov delujejo naše baterije dalje. Nemci streljajo iz topov na naše strelske jarke v odseku Sv. Tomaža.

Na Lotarinskem je več močnih sovražnih poizvedovalnih oddelkov napadlo našo naprej potisnjeno postojanko v gozdu Parroy; bili so popolnoma odbiti.

Na bojni črti Reillon-Leintrey se je močnejši nemški oddelek ustalil v neki naši postojanki prve črte, a je bil nato zopet deloma pregnan. Na ostali bojni črti nobenega znamenitejšega dogodka.

Pariz, 9. oktobra zvečer. Nemci so ponovili popoldne svoje napade na naše strelske jarke pri Loosu. Vrženi so bili nazaj v svoje strelske jarke, iz katerih so bili izpadli. Popoldne ljuto obstreljevanje z obeh strani na celi bojni črti v Artois. Sovražne demonstracije z ognjem in križiča petih cest vzhodno od Soucheza in ob Aisne pri kraju Goat je odbil naš ogenj. Sledil mu ni napad pehote.

V Champagni smo popolnoma vrgli nek protinapad na grič Tahure in smo razkropili sovražno zbiranje.

Boji z bombami in s torpedi v Argonih v ozemlju Four de Paris, dalje na vrhovih ob Maasi ob jarku pri Calonne in pri Eparges.

V Lorenci smo zopet osvojili nek strelski jarek, v katerem se je bil mogel sovražnik držati med svojim včerajšnjim napadom na črti Leintrey.

Angleško uradno poročilo.

London. General French poroča: Podrobno se poroča, da je bila napadena naša črta južno od prekopa La Bassee 8. oktobra z močnimi sovražnimi silami. Sovražnik je izkušal predvsem osvojiti apnenico severno od vrha 70. Razvijala se je tudi med Holluchom in Hohenzollernsko utrdbo velika odločnost. Moštvo, ki je tam napadalo je bilo odstranjeno z ognjem pehote, strojnih pušk in artiljerije. Noben mož ni prišel do 40 metrov v naše jarke. Tudi bolj proti severu med Hulluchom in kamnolomi je bil s težkimi izgubami odbit nek napad. Naše čete, ki so zasledovale umikajočega se sovražnika, so se polastile nekega strelskega jarka zahodno od Soutnelle. Sovražniku se je le posrečilo da je vdrl na neki edini točki v južne zvezne jarke Hohenzollernske utrdbe, iz katere je bil zopet prepečen z bombami. Na nobeni točki nam ni bilo potreba pritegniti rezerv na pomoč. Sovražniku smo zadali močne izgube, zdi se le, da so naše lastne izgube nižje, kakor se je prvotno cenilo.

Cesar Viljem na zahodni bojni črti.

Dunaj. Cesar Viljem, ki se nahaja zdaj na zahodnem bojišču, je obiskal na več mestih nemške čete in jim govoril.

Nemška črta na zahodu trdna.

Genf. Strokovna kritika priznava, da je ostala nemška zahodna črta tudi po zadnjih bojih trdna.

Spalna bolezen okužila francosko pomorje.

Genf, 12. oktobra. Temnopolne čete francoske armade so prenesle spalnobo-lezen iz južnih dežel v Francijo. Celo civilno prebivalstvo je okuženo po njej.

Nesoglasje med Frenchom in Joffrejem.

Scheveningen, 12. oktobra. Poročila iz Londona, Pariza in Havra soglasno poročajo o nesoglasju med Frenchom in Joffrejem. Frenchu se očitja, da je s svojimi četami premalo podpiral ofenzivo v Champagni.

Delcassé odstopi.

Kolin, 12. oktobra. »Köln. Ztg.« poroča iz Curija: V francoskem kabinetu vladajo nesoglasja glede na izkrcavanje čet v Solunu. S tem v zvezi je nameravan odstop Delcasséja. V ministrskem svetu vlada dvoje naziranj o izpeljavi izkrcanja čet. Delcassé opozarja na stališče Angleške; Angleži se ne bi mogli odločiti za izkrcanje, če ne bi Francozi tega prej storili.

Lugano, 12. oktobra. »Secolo« poroča iz Pariza: Delcassé odstopi, ker nasprotuje izkrcanju čet v Solunu.

Francoski ministrski svet.

Pariz, 12. oktobra. (Kor. ur.) Ministri so se zbrali včeraj popoldne v Elyseju pod predsedstvom Poincaréja k ministrskemu svetu, v katerem se je razpravljalo o diplomatičnem in vojaškem položaju, kakor tudi o različnih parlamenta se tičočih vprašanjih.

Potopljen francoski transportni parnik. 1900 algirskih strelcev utonilo.

Atene. (Kor. ur.) Kapitan grškega parnika »Patris« poroča, da je sprejel 8. t. m. ponoči pomočni klic francoskega transportnega parnika »Lamblin Haver«: Parnik je torpediral nek nemški podmorski čoln in se potaplja kakih 100 morskih milj južno od Malte z nad 2000 alžirskimi strelci. Ko se je bil parnik »Patris« pripeljal na kraj nesreče, se je bil že parnik potopil z vsemi vojaki, le 90 mož, ki so pa večinoma bili ranjeni je še mogel rešiti. »Samblin Haver« je vozil v Mudros.

Razna poročila.

† NADVOJVODA LJUDEVIT SALVATOR

je umrl 12. t. m. ob 3. uri popoldne. Rajnik je bil rojen 4. avgusta 1847. Njegov oče je bil veliki vojvoda Toskanski Leopold II. Nadvojvoda Ljudevit Salvator se je pred vsem pečal z vedo, v prvi vrsti z naravoslovjem.

AMERIŠKA NOTA ANGLIJI.

London. (Kor. ur.) »Reuter« poroča iz Washingtona: Nota Angliji se odpošlje najbrže šele čez nekaj dni.

ZA SKUPEN IZVRŠILNI ORGAN ŠTIRISPORAZUMA.

Milan, 11. oktobra. (Kor. ur.) Enako kot francoski in angleški listi se tudi »Corriere della Sera« zavzema za nove metode diplomatičnega in vojnega dela štirisporazuma. List zahteva: zunanji minister baron Sonnino naj skrbi za to, da se v enem glavnih mest ustanovi enoten izvrševalni odbor vseh starih velesil, da tako pridemo do enotnega, pravočasnega, hitrega in uspešnega diplomatskega in vojaškega delovanja. Da bo sovražnik obnemogel, je matematično gotovo, vendar se pa mora to pospešiti, posebno še ker nimajo vsi člani štirisporazuma enako dolgo-

trajajočo odporno silo. Dnevi so šteti, vsaka ura je dragocena.

POT V INDIJO.

Rotterdam, 12. oktobra. Napredovanje nemških in avstrijskih čet v Srbiji napravlja v Londonu močan vtis. »Daily News« je objavil zemljevid, kjer je s črno črto označena pot zaveznikov v Indijo.

POTRES V ITALIJI.

Potres so čutili tudi v Reggio nell'Emilia, Genovi, Parmi, Aromi, Bergamu, Milanu in v Bresciji.

STRAŠEN VIHAR NA KUBI.

Rotterdam, 11. oktobra. Iz New Yorka se poroča: Na Kubi je divjal strahovit vihar, vsled katerega je našlo smrt 14 oseb; veliko so trpele ladje v kubanskih vodah. Brezžična brzojavna postaja na Cap San Antonio je porušena.

— IV. c. kr. razredna loterija. P. n. reflektante opozarjamo, da se dobe srečke za 5. razred tekoče loterije tudi med zrebanjem tega razreda t. j. od 8. oktobra do 6. novembra t. l. pri Poslovnici c. kr. razredne loterije Ljubljanski Kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Celovcu in Splitu. Cena srečk: ¼ 25 K, ½ 50 K, ¾ 100 K, 1/1 200 K. Naročila po poštni nakaznici zadostujejo.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

1 steklenica 20 vinarjev.

Naročila po povzetju.

Sprejemem takoj krepkega

učenca

v trgovino mešanega blaga F. Skušek, Metlika.

Ženitna ponudba.

Udovec z večinoma preskrbljenimi otroci, ugodno situiran, krepak zdrav mož, želi se poročiti z gospodično ali udovo brez otrok, dobro gospodinjino s primerno doto in staro vsaj 38 let.

Prijazne ponudbe opremljene s fotografijo — koja se vrne — izvolijo naj se poslati na upravo »Slovenca« pod znamko »Primorski Slovenec« 2109 do 31. okt. t. l. Tajnost zaimenača pod častno besedo.

Zahvala.

Za vse iskreno sočustvovanje povodom prerane smrti predobrega našega soproga oziroma očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Fraňa Bizjaka

izrekam tem potom vsem najtoplejšo zahvalo. Fraňa poseben zahvalo sem pa dolžna slav. voj. veter. zboru, gg. pevcem, darovalcem krasnih vencev in vsem mnogobrojnim udeležnikom pogreba ter sploh vsem, ki so kakorkoli izkazali zadnjo čast nepozabnemu pokojniku.

LJUBLJANA, 13. okt. 1915.

Žalujoča soproga Katarina Bizjak.

1803

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Orehe, suhe slive, suhe hruške in krompir

kupuje trdka

Iv. A. Hartmanna nasl.
A. Tomažič, Ljubljana

v vsaki množini po solidnih naj-
višjih cenah. 2043

Vsak petek in torek

se dobivajo različne vrste jadranske in severno
morske in iz Donave

RIBE

v delikatesni trgovini pri

Ant. Stacul.

2052

Prodajalka Suhe gobe.

vešča mešane stroke išče službe. Cenjene
ponudbe pod »Prodajalka« na upravo
lista. 5202

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Sveže češplje in hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najbolj ših cenah
1638 veležganjarna sadja

M. Rosner & Co, Ljubljana.

20 Kron plačam tistemu, ki mi dobi

stanovanje

obstoječe 2—3 sob za 1. november. Ponudbe
pod »Stalna stranka« na upravo lista pod
št. 2093.

Pod ugodnimi pogoji se sprejme

trgovski pomočnik

mešane stroke (železninarji imajo prednost),

blagajničarka

s potrebno trgovsko naobrazbo in

prodajalka

mešane stroke. Kje pove upravnistvo tega lista

Žalosti potrpi naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
trestljivo vest, da je naš iskreno ljubljani sin, brat, svak in stric

Franci Grabrijan

trgovski sotrudnik, pešec c. kr. domobranskega pešpolka

dne 23. julija pri Sv. Martinu pri Gorici bil ranjen in 24. julija izdihnil svoje mlado,
cvetoče življenje v 20. letu svoje starosti.
Pokopan je v Prvašini pri Gorici.
Prerano umrlemu bodi blag spomin!

METLIKA, dne 11. oktobra 1915.

Žalujoča rodbina
Grabrijan.

2101

 Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. s. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanih koncem
leta 1914. K 173,490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za vojni zavarovanje,
naj se v lasno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
poštne prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Modni salon 2200

Stuchli-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3. Dvorski trg 1.

Osebo izbrane
novosti z Dunaja

Priporočila: največjo izbero
klobukov za dame in de-
klce kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.

Solidno blago. Popravila točno in vestno. Priznane nizke cene.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Ad št. 15.467.

2077 (2)

Razglas o popisovanju zalog žita, mlinskih izdelkov in sočivja.

Vsled odredbe c. kr. ministrstva za notranje stvari se imajo popisati zaloge
žita, mlinskih izdelkov in sočivja (fižola, graba in leče) po stanju z dne 15. oktobra 1915.
V Ljubljani bodo to nalogo izvršile posebne komisije, ki bodo hodile od hiše do hiše,
oziroma od obrata do obrata ter popisovale gori navedene zaloge.

Ta popis bo obsegal:

1. vse poljedelske obrate, ki so pridelali kaj žita ali sočivja;
2. vse obrtne in trgovske obrate, ki vporabljajo, prodajajo ali shranjujejo
žito, moko ali sočivje;
3. vse občine, javne korporacije ali druge aprovizacijske poslovalnice,
ki imajo vsled nove organizacije porabe v zalogi žito, mlinske izdelke ali sočivje.

Pri zasebnih strankah se torej zaloge ne bodo popisovale.

Zaloge, ki so 15. oktobra med potjo, mora prejemnik zglasti v treh dneh po
prejemu v posvetovalnici na mestnem magistratu.

Patriotična dolžnost vsakogar je, da svoje zaloge vestno napove in oblastva
podpira pri njih nalogi.

Prikrivanje zalog, napačne ali neresnične napovedi itd. se kaznujejo z zaporom
od 1 tedna do 6 mesecev, če pa presega vrednost zaloge 500 K, s strogim zaporom
od 1 meseca do 1 leta. Poleg zaporne kazni se sme prisoditi denarna globa do 2000,
oziroma 20.000 kron. Razen tega se zatajene zaloge zaplenijo v korist državi.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 7. oktobra 1915.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

**Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.**

Priporočila svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice,
snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. Šarc lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana

Selenburgova ulica 5

nudi se priložnost za dobri in ceni nakup

rjuh	odejnih rjuh
brisalk	blazin
prtov	pernatih blazin
prtičev	pernic
brisač	žepnih rut

Svicarska vezenina

Za vojake zimsko perilo:

hlače	nogavice
jopice	dokolenice
sviterje	kolenogrelce
rokavice	ušesogrelce
žilogrelce	gamaše